

HISTORIA KATEDRY FORTEPIANU W LATACH 1945 – 2010

Część I – od roku 1945 do 1957

Burzliwe dzieje dzisiejszego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, a zatem dzieje nauczania gry na fortepianie w murach kolejnych postaci Uczelni, nierozzerwalnie odzwierciedlają zawirowania historii Polski i zachodzące w kraju przemiany, których w omawianym przeze mnie okresie było bardzo wiele.

Podczas okupacji hitlerowskiej Konserwatorium Warszawskie zostało przemianowane na Staatliche Musikschule in Warschau i chociaż dyrektorem był Niemiec, a narzucony program nauczania był porównywalny z poziomem średniej szkoły, grono profesorskie – w większości wywodzące się z przedwojennego Konserwatorium – realizowało program uczelni wyższej. W okresie od 1940 do 1944 roku, podczas swej działalności, szkoła wydała 15 dyplomów, które ówczesny minister kultury i sztuki uznał za dyplomy ukończenia wyższych studiów muzycznych.

W 1945 roku stan Konserwatorium przedstawiał się następująco – w zrujnowanej bombardowaniami Warszawie budynek Szkoły ucierpiał tak znacznie, że odbudowanie go nie było możliwe. Ocalały jedynie fragmenty biblioteki i archiwum akt. Społeczność akademicka rozproszona była po całym kraju i poza jego granicami.

1 IV 1945 roku prof. Stanisław Kazuro zainicjował reaktywację Szkoły. Po odbudowaniu willi przy ul. Górnośląskiej 16 i Profesorskiej 6, 16 VII 1945 roku Państwowe Konserwatorium Muzyczne objęło nową siedzibę, wyposażając ją w 7 fortepianów i 10 pianin, otrzymanych m. in. w darze od różnych instytucji (*notabene* z przedwojennych instrumentów Szkoły ocalał jedyny Pleyel). Po obsadzeniu grona profesorskiego, po sześciu latach przerwy, 17 IX 1945 roku Państwowe Konserwatorium Muzyczne rozpoczęło nowy rok akademicki. Rektorem został wybrany prof. Stanisław Kazuro, prorektorem i jednocześnie dziekanem wydziału teorii prof. Piotr Rytel, a dziekanami prof. Jerzy Lefeld (wydział fortepianu), prof. Józef Jarzębski (wydział instrumentów smyczkowych), prof. Ludwik Kurkiewicz (wydział instrumentów dętych) i prof. Antonina Sankowska (wydział wokalny). Na wzór organizacji przedwojennej, Konserwatorium oferowało kurs średni i kurs wyższy, ale już w grudniu 1945 roku, na mocy aktu prawnego (Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 7 XII 1945 roku), nastąpił rozdział szkolnictwa muzycznego na dwa zasadnicze działy – zawodowe i umuzykalniające, natomiast szkolnictwo zawodowe podzielono na trzy stopnie – niższy, średni i wyższy. Na mocy tych zmian organizacyjnych, zmieniono także nazwę konserwatoriów na wyższe szkoły muzyczne, wyodrębniając ponadto średnie szkoły muzyczne i szkoły muzyczne I stopnia.

Już w miesiąc po rozpoczęciu działalności, w październiku 1945 roku, Konserwatorium oficjalnie wzięło udział w sprowadzeniu urny z sercem Fryderyka Chopina z Żelazowej Woli do Warszawy, zorganizowało także przy tej okazji pierwszy publiczny koncert poświęcony twórczości Chopina. W tym samym, 1945 roku wydany został pierwszy powojenny dyplom, który otrzymała właśnie studentka klasy fortepianu, Antonina Daniłowska – Urbańska, z klasy prof. Margerity Trombini – Kazuro.

W kolejnych powojennych latach zmieniały się władze Uczelni. W 1951 roku

na stanowisko rektora został powołany Stanisław Szpinalski, uczeń I. J. Paderewskiego, jeden z najznakomitszych ówczesnych wirtuozów, prezes Towarzystwa im. Fr. Chopina, juror Międzynarodowych Konkursów Pianistycznych im. Fr. Chopina. Przez sześć lat pełnienia swojej funkcji rektor Szpinalski znacząco podniósł poziom kształcenia pianistów, a także ogólną renomę Uczelni. Wtedy też poruszona została kwestia budowy nowego gmachu dla PWSM. To za jego czasów pracę w Wyższej Szkole Muzycznej podjęli tak znamienici pianiści i pedagodzy, jak Maria Wilkomirska, Zbigniew Drzewiecki, Józef Śmidowicz, Jan Ekier. Z bardziej doniosłych dla środowiska pianistów wydarzeń, mających miejsce w tamtym czasie wymienić należy – odbywające się przy okazji V Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fr. Chopina w 1955 roku – wizyty w PWSM jurorów (m. in. Lwa Oborina, Jakova Zaka, Imre Ungara, Lazara Lévy) oraz laureatów i uczestników Konkursu, którzy wystąpili z recitalami Chopinowskimi (m. in. Vladimir Ashkenazy, Bernard Ringeissen, Naum Starkman). Po śmierci rektora Szpinalskiego w 1957 roku, Senat Uczelni nazwał jedną z klas jego imieniem, a także ufundował stypendium im. prof. Szpinalskiego dla wyróżniającego się studenta fortepianu. Funkcję rektora objął natomiast prof. Kazimierz Sikorski, który do pracy w PWSM zaangażował m. in. Bolesława Woytowicza. W latach 50. przez kilka lat funkcjonowała tzw. aspirantura artystyczna – 4 – letnie studium podyplomowe dla absolwentów o szczególnych uzdolnieniach pedagogicznych. W późniejszym czasie aspirantura została zastąpiona przez asystenturę. Uczelnia przechodziła kolejne etapy reorganizacji – początkowo struktura Szkoły przedstawiała się następująco: istniały cztery wydziały (kompozycji, instrumentalny, wokalny i pedagogiczny), sekcja fortepianu wchodziła w skład II wydziału. W 1953 roku układ ten uległ zmianie – wprowadzono podział na sześć wydziałów (kompozycji, teorii, dyrygentury, fortepianu i organów, instrumentów orkiestrowych, wokalny), wedle którego sekcja fortepianu stanowiła część IV wydziału. Rok później wyodrębniono nowy, VII wydział – reżyserii muzycznej. Niektóre źródła podają, że zmiany organizacyjne miały na celu podniesienie poziomu profesjonalnego kształcenia muzycznego tak, aby w przyszłości przekształcić PWSM w Akademię Muzyczną, a także aby powołać do istnienia katedry. Ostatnia przed oficjalnym powstaniem katedr reorganizacja Uczelni w 1957 roku, zaowocowała następującą strukturą: sześć wydziałów (kompozycji, teorii i dyrygentury, fortepianu i organów, wokalny, nauczycielski, instrumentów orkiestrowych i reżyserii muzycznej), gdzie sekcja fortepianu ponownie stanowiła część II wydziału. 16 IX 1953 roku, w dekrete o szkolnictwie artystycznym, przejęte zostały przepisy prawne z ustawy o szkołach wyższych w sprawie katedr.

Część II – od roku 1957 do 1971

1 X 1957, zarządzeniem ministra kultury i sztuki, ostatecznie utworzono katedry. Początkowo wyodrębniono osiem katedr: kompozycji, harmonii i kontrapunktu, metodyki przedmiotów teoretycznych, dyrygentury, dwie katedry fortepianu (I kierowana przez prof. Zbigniewa Drzewieckiego, II przez prof. Margeritę Trombini – Kazuro), instrumentów smyczkowych oraz instrumentów dętych. Wobec faktu, że istnienie katedr w szkolnictwie artystycznym stanowiło swoiste *novum*, pierwsze dwulecie ich funkcjonowania było okresem eksperymentalnym, kiedy to wypracowywano metody pracy i organizację. Od samego początku głównym zadaniem katedr było prowadzenie działalności artystyczno – naukowej i naukowo – badawczej, (jednymi z pierwszych projektów dwóch nowopowstałych katedr fortepianu były: gromadzenie materiałów

do pracy monograficznej o polskiej szkole pianistycznej oraz projekt realizacji wykonania w całości obu tomów *Das Wohltemperierte Klavier* J. S. Bacha, połączonego z rejestracją na taśmie magnetofonowej), a także opieka i przygotowywanie pomocniczych pracowników do przyszłej, samodzielnej pracy artystycznej i pedagogicznej. Warto dodać, że w tamtym czasie studenci klas fortepianu stanowili najliczniejszą grupę spośród studenckiej społeczności – przykładowe statystyki z 1958 roku informują o 79 – osobowej grupie adeptów sztuki pianistycznej, w skali 345 studentów całej Uczelni. Dla porównania – grę na skrzypcach podówczas studiowały 23 osoby, grę na wiolonczeli – 10 osób, grę na oboju i waltorni po 2 osoby, natomiast aż 32 studentów liczył wydział reżyserii muzycznej. W 1959 roku Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna wyposażona była już w 50 fortepianów i 26 pianin. W 1958 Uczelnię odwiedził dawny wychowanek, Witold Małcużyński, w tym samym roku Szkoła gościła Artura Rubinsteina. O prestiżu Uczelni świadczyć może fakt, że recitale dyplomowe studentów anonsowane były w prasie, a Filharmonie: Narodowa, Szczecińska i Lubelska zaangażowane były w organizację koncertów dyplomantów. W myśl socjalistycznej ideologii PRL-u, studenci występowali w fabrykach i zakładach pracy.

Rokrocznie sporządzane w tamtych czasach sprawozdania z działalności Uczelni informują o następujących obszarach działań dwóch Katedr Fortepianu:

- projekt reformy studiów pianistycznych w PWSM w Warszawie z uwzględnieniem następujących specjalizacji:
  - kameralno – akompaniatorskiej,
  - wirtuozowskiej,
  - pedagogicznej,
- analiza programów studiów pianistycznych w uczelniach zagranicznych (Berlin, Bruksela, Genewa, Londyn, Nowy Jork, Moskwa, Paryż, Praga, Rzym, Wiedeń) i wdrażanie niektórych ich elementów na grunt programu studiów PWSM w Warszawie,
- prace nad przygotowaniem *Monografii o polskiej szkole pianistycznej*,
- przygotowanie wykwalifikowanych klawesynistów (*sic!*) celem wykonywania muzyki dawnej w jej oryginalnej postaci – katedra klawesynu wówczas jeszcze nie istniała,
- rozpoczęcie studiów wykonawstwa współczesnej muzyki fortepianowej,
- rozpoczęcie regularnych zebrań dyskusyjnych, w celu pogłębienia znajomości różnorodnych stylów twórczości muzycznej,
- plany naukowo – badawcze, poruszające zagadnienia takie, jak m.in.:
  - rola klawesynistów w wirtuozji fortepianowej,
  - opracowywanie utworów Chopina,
  - poszukiwanie naukowo uzasadnionych środków rozwijania techniki,
  - psychologia występu estradowego.

[za: *Działalność Uczelni w roku 1960/1961, 1964/1965*, opr. Karol Dziduszko].

Katedra czynnie włączała się także w organizację koncertów wymiennych – m. in. wymiany koncertowe studentów z Konserwatorium w Pradze i z PWSM we Wrocławiu. Na bieżąco także odbywały się liczne konsultacje, prowadzone przez pracowników Katedry, dla średnich szkół muzycznych w niemal całej Polsce.

W roku 1961 prof. Zbigniew Drzewiecki powierzył kierownictwo Katedry prof. Jerzemu Lefeldowi. W tym okresie nie ma też jasności co do numeracji Katedr – na protokołach widnieją inne numery, niż w pozostałych źródłach. W roku 1964 z kolei zmieniło się kierownictwo obu Katedr. Na czele I Katedry Fortepianu (niektóre źródła podają: Katedra Fortepianu lub II Katedra Fortepianu) stanął prof. Jan Ekier, II Katedrą

(niektóre źródła podają: Katedra Fortepianu I lub I Katedra Fortepianu) natomiast kierować zaczęła prof. Maria Wilkomirska. Kadencja obojga profesorów trwała do 1969 roku, kiedy to nastąpiło połączenie katedr, pod kierownictwem prof. Jana Ekiera. Nie trwało to jednak długo – już w 1971 roku nastąpił ponowny podział na dwie katedry.

Z ważniejszych wydarzeń artystycznych organizowanych w tamtym czasie przez obie katedry warto wymienić:

- I Sesję Naukową, poświęconą zagadnieniom wykonawstwa dzieł Fr. Chopina, zorganizowaną przez Katedrę prof. Ekiera 18 – 20 XI 1964. Wygłoszono siedem referatów, oto tematy niektórych z nich: „Co mówili na temat wykonawstwa dzieł Chopina muzycy XIX i XX wieku”, „Jak grał i co mówił o swojej muzyce Fryderyk Chopin”, „O autentyczności wykonania dzieła Fr. Chopina”, etc. Kolejna sesja Chopinowska, która odbyła się w 1978 roku, wypełniona była w znacznej mierze wystąpieniami gości zagranicznych,
- pięciodniowe seminarium poświęcone zagadnieniom interpretacji Sonat L. van Beethovena, zorganizowane przez Katedrę prof. Wilkomirskiej, przy pomocy COPSA (Centralnego Ośrodka Pedagogicznego Szkolnictwa Artystycznego), dla nauczycieli szkół muzycznych II stopnia (20 – 25 IV 1965 r.)
- pięciodniowe seminarium poświęcone zagadnieniom interpretacji dzieł F. Schuberta, R. Schumanna, C. M. Webera, F. Liszta i F. Mendelssohna, zorganizowane przez Katedrę prof. Wilkomirskiej, przy pomocy COPSA, dla nauczycieli szkół muzycznych II stopnia (12 – 17 IV 1966 r.)
- podobne seminaria poświęcone twórczości Fr. Chopina i J. S. Bacha, B. Bartóka – 1968 i 1969.

Bieżąca praca Katedr, oprócz wspomnianych wyżej seminariów i sesji naukowych, obejmowała ponadto organizowanie przesłuchań (nierzadko o charakterze wewnętrznych eliminacji) dla kandydatów do rozlicznych konkursów pianistycznych – ze szczególnym uwzględnieniem Konkursu Chopinowskiego, organizację koncertów – często monograficznych lub poświęconych w znacznej mierze muzyce polskiej, opracowywanie historii polskiej pianistyki. Pedagodzy Katedr zasiadali regularnie w komisjach krajowych i zagranicznych konkursów pianistycznych, prowadzili też systematyczne konsultacje dla szkół muzycznych II stopnia.

Część III – od roku 1971 do 2000

W roku 1971, po dwóch latach, ponownie nastąpił podział na dwie katedry. Kierownikiem I Katedry Fortepianu został prof. Jan Ekier, który sprawował swą funkcję nieprzerwanie do roku 2000, a więc przez blisko 30 lat. Na czele II Katedry Fortepianu stanęła natomiast prof. Regina Smendzianka, która pełniła swą funkcję do roku 1996. W okresie od października 1972 do lutego 1974 nastąpiło zawieszenie działalności Katedr, mające na celu powołanie do istnienia Instytutu Pianistyki. Projekt ostatecznie nie doczekał się realizacji, toteż przywrócono funkcjonowanie obu Katedr Fortepianu, przy czym II Katedrą Fortepianu w latach 1974 – 1978 w zastępstwie za nieobecną w kraju prof. Smendziankę, kierowała prof. Barbara Hesse – Bukowska. 1 X 1979 roku nastąpiła też ostatnia reorganizacja struktury Uczelni – z Wydziału Instrumentalnego wyodrębniono Wydział Fortepianu, Klawesynu i Organów, jako Wydział II toteż Katedra Fortepianu od tamtej chwili po dzień dzisiejszy jest jego częścią.

Oto główne nurty działalności I Katedry Fortepianu:

- Działalność dydaktyczno – artystyczna, mająca na celu wszechstronne kształcenie

pianistów estradowych, opierająca się na następujących zasadach:

- ◆ naturalność w grze na fortepianie,
- ◆ kompleksowy rozwój osobowości artystycznej,
- ◆ intencja twórcy jako punkt wyjścia do interpretacji utworu, opracowywanie utworu na podstawie tekstu źródłowego,
- ◆ kształcenie kreatywności w interpretacji dzieł muzycznych,
- ◆ poznawanie i opracowywanie najszerszego i najbardziej wartościowego repertuaru światowej muzyki fortepianowej, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki Fryderyka Chopina,
- ◆ rozwijanie wyobraźni muzycznej oraz wrażliwości na inne dziedziny sztuki,

Sposoby realizacji powyższych celów I Katedra Fortepianu formułowała następująco:

- ◆ przygotowanie estradowe studentów do koncertów i konkursów pianistycznych w kraju i za granicą,
- ◆ organizowanie cykli koncertów monograficznych wielkich kompozytorów w wykonaniu studentów, a także absolwentów i pedagogów,
- ◆ organizowanie dla studentów kursów mistrzowskich, prowadzonych przez wybitnych pedagogów – pianistów polskich i zagranicznych,
- ◆ współpraca pedagogiczna i koncertowa z innymi katedrami.

Działalność naukowa i edytorska realizowana była poprzez:

- ◆ organizowanie sesji naukowych,
- ◆ udział członków Katedry w sesjach naukowych, kongresach, sympozjach, etc.,
- ◆ indywidualne wykłady w kraju i za granicą,
- ◆ publikacje w fachowych pismach muzycznych,
- ◆ współpracę z Katedrą Psychologii Muzyki macierzystej Uczelni,
- ◆ ścisłe włączenie się członków Katedry do prac związanych z powstawaniem Wydania Narodowego Dzieł Fryderyka Chopina, pod redakcją prof. Jana Ekiera.

Bogata działalność pedagogów Katedry poza uczelnią obejmowała m.in.:

- ◆ prowadzenie i obserwowanie kursów mistrzowskich w kraju i za granicą,
- ◆ udział w pracach jury krajowych i międzynarodowych konkursów pianistycznych,
- ◆ współpracę ze szkolnictwem muzycznym niższych stopni poprzez dydaktykę, kierowanie sekcjami fortepianu, prowadzenie seminariów, wykładów, kursów, etc.
- ◆ działalność koncertową członków Katedry w kraju i za granicą, nagrania radiowe, telewizyjne i płytowe,
- ◆ funkcje w zarządach towarzystw muzycznych, kierownictwo festiwali muzycznych.

I Katedra Fortepianu prowadziła także ożywioną działalność we współpracy z władzami Uczelni, konsultując merytorycznie proponowane przez Rektorat zagadnienia (m. in. ramowy program fortepianu specjalnego, organizację egzaminów wstępnych na fortepian, opracowanie siatki godzin, etc.), współpracowała także z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, opiniując na jego życzenie różne problemy ogólnopianistyczne.

II Katedra Fortepianu jako swoje główne założenia przyjęła:

- ◆ doskonalenie metod nauczania,
- ◆ kształcenie kadry pracowników dydaktyczno – naukowych,
- ◆ działalność artystyczną, w szczególności sposób uwzględniającą muzykę polską,
- ◆ działalność artystyczno – naukową, rozumianą jako związki muzyki ze słowem, a zatem najszerszej pojęte prelekcje, wykłady, omówienia koncertów, publikacje, etc.,
- ◆ działalność naukowo – badawczą – m.in. wydawanie zeszytów naukowych

(publikacje ciekawszych prac dyplomowych, dokumentacja seminariów, przedruki referatów), praca nad Dokumentacją i Historią Pianistyki Polskiej we współpracy z Katedrą Reżyserii Dźwięku,

- ◆ współpraca ze szkolnictwem niższego szczebla poprzez konsultacje, udział nauczycieli szkół muzycznych w wykładach, kursach, otwartych klasach, organizowanych przez Katedrę, stałą pracę pedagogiczną części kadry w szkołach muzycznych niższych stopni,
- ◆ organizowanie tzw. Otwartych Zebrań II Katedry Fortepianu, poświęconych różnym zagadnieniom pianistyki, adresowanych do szkół muzycznych niższych stopni,
- ◆ organizowanie kursów dla pianistów japońskich – nieprzerwanie od 1973 roku do chwili obecnej.

Oto wybrane wydarzenia, organizowane przez dwie Katedry Fortepianu, mające miejsce podczas omawianego trzydziestolecia:

Koncerty:

- liczne recitale pedagogów Katedr,
- koncerty studentów – na terenie Uczelni, a także wymienne koncerty z różnymi uczelniami muzycznymi w kraju i za granicą,
- koncerty tematyczne, monograficzne, jubileuszowe, upamiętniające rocznice urodzin lub śmierci wybitnych kompozytorów, m.in.:
  - dzieła wszystkie: Fr. Chopina, K. Szymanowskiego, S. Prokofiewa, M. Ravela, I. J. Paderewskiego,
  - koncerty muzyki polskiej (m. in. poświęcone I. J. Paderewskiemu, J. Zarębskiemu, L. Różyckiemu, R. Statkowskiemu, J. Elsnerowi),
  - koncerty zapomnianej muzyki polskiej,
  - koncerty Mozartowskie (komplety sonat fortepianowych, wariacje, utworów na 4 ręce, wszystkie koncerty fortepianowe Mozarta z okazji 200. rocznicy śmierci Kompozytora w 1991 roku),
  - koncerty Brahmsowskie z okazji 150. rocznicy urodzin Kompozytora w 1983 roku, a także w 1997 – prezentacja całokształtu twórczości fortepianowej,
  - koncerty Bachowskie – koncerty na 2, 3 i 4 instrumenty klawiszowe, wszystkie suity i toccaty, preludia i fugi z *Das Wohltemperierte Klavier* (1985),
  - koncerty prezentujące wszystkie *Preludia* C. Debussy'ego,
  - koncerty prezentujące bagatele, wariacje i rondo L. van Beethovena,
  - koncerty prezentujące wszystkie dzieła fortepianowe G. Bacewicz,
  - koncerty monograficzne prezentujące twórczość m.in.: S. Rachmaninowa, A. Skriabina, R. Schumanna, F. Schuberta, F. Liszta, B. Bartóka, I. Strawińskiego (w setną rocznicę urodzin w 1982 roku), E. Griega (w 90. rocznicę śmierci w 1997 roku), C. Debussy'ego (w 80. rocznicę śmierci w 1998 roku).
  - koncert pamięci prof. Jerzego Lefeldta, pianisty i kompozytora przez wiele lat związanego z Uczelnią, w setną rocznicę urodzin (1998),
  - koncerty rocznicowe w 250. rocznicę śmierci J. S. Bacha i 230. rocznicę urodzin L. van Beethovena (oba w roku 2000).

Szczególnie warte podkreślenia są dwa ówczesne projekty – prezentacja dzieł wszystkich Fryderyka Chopina (1999) i Ignacego Jana Paderewskiego (1985). Oba związane były z pracami edytorskimi. Warto wspomnieć, że w łonie Uczelni już od 1959 roku trwały prace nad Wydaniem Narodowym całej twórczości Fryderyka Chopina – dziełem życia prof. Jana Ekiera, redaktora naczelnego – uważanym obecnie za najbardziej wiarygodny urtekst utworów naszego wybitnego Patrona. Szczegółowe omówienie roli Wydania

Narodowego w pianistyce polskiej i światowej wymagałoby osobnej pracy.

Z kolei dzieła wszystkie I. J. Paderewskiego zostały zebrane i wydane w 1996 roku przez II Katedrę Fortepianu własnym sumptem (przedruk), a następnie rozesłane do wszystkich uczelni muzycznych w Polsce. Twórczość I. J. Paderewskiego, a także najszerzej pojęta muzyka polska, była przedmiotem szczególnego zainteresowania w II Katedrze Fortepianu – z okazji 120. rocznicy urodzin Kompozytora, w 1981 roku zorganizowano Katedralny Konkurs Muzyki Polskiej Okresu Pochopinowskiego im. Ignacego Jana Paderewskiego. Idea konkursów katedralnych, czy też uczelnianych, a niekiedy także klasowych, powracała w późniejszych latach i dotyczyła rozmaitych obszarów literatury pianistycznej.

Ciekawe też były koncerty zatytułowane *Per pianoforte* – organizowane kilkakrotnie od 1987 roku przez II Katedrę Fortepianu. Były to cieszące się ogromnym zainteresowaniem publiczności koncerty na wiele fortepianów – nawet na 10, podczas których prezentowano specjalnie przygotowane na tę okazję utwory i aranżacje. Pierwszy koncert z 1987 roku powtórzono w roku 1988, w Teatrze Wielkim, na rzecz Fundacji Sztuki Dziecka, był on także retransmitowany przez telewizję. Kolejnego powtórzenia *Per pianoforte* doczekało się w 1996 roku, udział w nim wzięli studenci, absolwenci i pedagodzy, siedzący parami przy 10 fortepianach – muzyka rozbrzmiewająca na koncercie wykonywana była nawet przez 40 rąk jednocześnie!

Oprócz koncertów ważne miejsce w działalności katedr fortepianu miały kursy, na które zapraszano wybitnych pedagogów – m.in. Tatianę Nikolajewę (1972), Edith Picht – Axenfeld (1989 i 1996), Guido Agostiego, Louisa Nagela (1985/1986), Amadeusa Webersinke (1990), Johna Owingsa (1994), Johna Perry'ego (1993), Jerome Rose'a (1994), Paula Badurę – Skodę (2000), Dmitrija Baszkirowa (2000).

Na terenie Uczelni regularnie od 1973 roku odbywały się kursy dla pianistów japońskich, początkowo kierowane przez prof. Reginę Smendziankę, a od 1976 przez prof. Kazimierza Gierzoda. Kursy cieszyły się i cieszą dużym zainteresowaniem (od początku istnienia do chwili obecnej odbyło się 57 kursów), wzięło w nich udział do dnia dzisiejszego ok. 850 pianistów, z czego niektórzy zdecydowali się później kontynuować naukę w warszawskiej Uczelni.

Ponadto odbywały się liczne sesje naukowe i seminaria, m.in.:

- otwarte zebrania II Katedry Fortepianu dla szkół niższego szczebla, poświęcone m.in. tematyce czytania nut *a'vista* (1972 i później),
- seminarium Chopinowskie, połączone z koncertami, lekcjami otwartymi i wykładami – m.in. Józef Chomiński wygłosił referat na temat: „Interpretacja naukowa i artystyczna dzieła muzycznego” (1979),
- sesja naukowa z okazji 170 – lecia Uczelni, p. t. „Nauka wobec sztuki i pedagogiki muzycznej”, organizowana przez Instytut Pedagogiki Muzycznej, z aktywnym udziałem członków Katedr,
- Ogólnopolskie Seminarium dla pianistów w 300. rocznicę urodzin J. S. Bacha (1985),
- Ogólnopolskie Seminarium dla Pianistów p. t. „Etiuda Fortepianowa” (1988),
- Ogólnopolskie Seminarium dla pianistów w 100 – lecie urodzin L. Różyckiego (1983).

W 1996 roku nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika II Katedry Fortepianu – funkcję tę objęła prof. Maria Szraiber. Kadencja prof. Szraiber trwała trzy lata, w 1999 kierownictwo Katedry przejął prof. Kazimierz Gierzod.

Część IV – od roku 2000 do 2006

Rok 2000 był momentem zmiany także w I Katedrze Fortepianu – na stanowisko kierownika została powołana prof. Alicja Paleta – Bugaj.

Pierwsze lata nowego tysiąclecia były okresem sporych przemian – wraz z integracją europejską Uczelnia zaczęła otwierać się na współpracę z licznymi ośrodkami zagranicznymi, studenci otrzymali możliwość wyjazdów wymiennych w ramach programu Sokrates – Erasmus, do europejskich uczelni muzycznych. Uczelnia nasza gościła także wybitnych pedagogów krajowych i zagranicznych, którzy prowadzili kursy, wykonywali recitale, brali udział w sesjach naukowych i seminariach. Wobec tak prężnej działalności i eksponowania Uczelni na zewnątrz, coraz większej liczby wspólnych spraw i potrzeby mówienia jednym głosem, stopniowo zaczęła powracać idea zjednoczenia Katedr, które korzystnie wpłynęłoby na kwestie organizacyjne, jak również na wizerunek środowiska pianistów Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Ostatecznie idea ta doczekała się realizacji w 2006 roku.

Wcześniej jednak miał miejsce szereg znaczących wydarzeń artystycznych, wśród których wymienić należy:

- monograficzne koncerty Bachowskie z okazji 250. rocznicy śmierci Kompozytora – *Wariacje Goldbergowskie*, 6 partit, *Das Wohltemperierte Klavier*, wszystkie koncerty na 2, 3 i 4 instrumenty klawiszowe i orkiestrę (2000 rok),
- monograficzne koncerty Mozartowskie związane z 250. rocznicą urodzin Kompozytora – komplet sonat i wariacji (2006 rok),
- monograficzne koncerty poświęcone muzyce Karola Szymanowskiego, w 120. rocznicę urodzin (2002 rok),
- monograficzne koncerty prezentujące twórczość fortepianową Siergieja Rachmaninowa, w 130. rocznicę urodzin i 60. rocznicę śmierci (2003 rok),
- koncerty muzyki hiszpańskiej, poprzedzone prelekcjami,
- kontynuacja koncertów wymiennych – rozkwit współpracy z Akademiami Muzycznymi w Łodzi, Wrocławiu i Bydgoszczy.

Spośród licznych kursów mistrzowskich, prowadzonych przez zaproszonych gości, wymienić należy kursy profesorów: Bernarda Ringeissena (2001), Andrzeja Jasińskiego (2003), Ewy Pobłockiej (2003), Wiktora Mierzanowa (2003), Wiery Gornostajewej (2004).

Lata 2000 – 2006 to także intensyfikacja działalności naukowo – badawczej Katedr. Od 2000, z inicjatywy prof. Marii Szraiber, odbywały się wykłady poświęcone nestorom polskiej pianistyki, które doczekały się publikacji w dwóch tomach, w roku 2002 i 2004. Tom I prezentuje sylwetki Stanisława Szpinalskiego, Marii Wilkomirskiej, Józefa Turczyńskiego i Aleksandra Michałowskiego. Tom II natomiast przybliży postaci Zbigniewa Drzewieckiego, Jerzego Żurawlewa, Margerity Trombini – Kazuro, Jerzego Lefeldta i Józefa Śmidowicza, a zatem osoby niezwykle zasłużone dla rozwoju polskiej szkoły pianistycznej.

Wspomnieć też warto o sesji naukowej „O pracy pianisty”, która odbyła się w 2003 roku i cieszyła się dużym zainteresowaniem akademickiej, a szczególnie pianistycznej społeczności. Kompletna dokumentacja sesji została wydana w ramach Zeszytów Naukowych, pod numerem 60.

Jeszcze jednym ważnym aspektem działalności było powołanie do istnienia w 2001 roku Forum Katedr, zrzeszającego przedstawicieli Katedr Fortepianu z krajowych uczelni, z rotacyjnie przechodzącym kierownictwem. Głównym motywem stworzenia Forum była współpraca ze szkolnictwem niższego szczebla, a także wymiana poglądów i dyskusje, mające na celu podniesienie poziomu kształcenia pianistów w Polsce.

Niestety w 2005 roku Forum zawiesiło działalność.

Część V – od roku 2006 do 2010

W roku 2006, na wspólnym zebraniu, członkowie dwóch Katedr przez aklamację przyjęli uchwałę o połączeniu. Ostatecznie zjednoczona Katedra Fortepianu zaczęła funkcjonować 1 X 2006 roku, pod kierownictwem prof. Alicji Palety – Bugaj.

Działalność Katedry w tym okresie zdominowały przygotowania do Roku Chopinowskiego 2010, uwieńczone prezentacją dzieł wszystkich naszego Patrona, podczas 12 recitali solowych i kameralnych oraz dwóch koncertów symfonicznych. Niewątpliwie też odczuwalna była tendencja zmierzająca do przekształcenia Akademii w Uniwersytet Muzyczny (nastąpiło to w 2008 roku) i wynikające z tego zbliżenie sztuki i nauki, co sprzyjało organizacji sesji naukowych, konferencji, wykładów, kursów, etc.

Rzecz jasna przygotowania do Roku Chopinowskiego nie były jedyną aktywnością Katedry Fortepianu. Odbyło się także wiele ciekawych koncertów, wśród których warto wspomnieć o:

- kontynuacji obchodów Roku Mozartowskiego, w 250. rocznicę urodzin Kompozytora (2006),
- koncertach Chopinowskich, organizowanych rokrocznie w pobliżu rocznic urodzin i śmierci Kompozytora,
- koncertach monograficznych, prezentujących twórczość fortepianową Karola Szymanowskiego, w 70. rocznicę śmierci Kompozytora (2007),
- koncercie monograficznym utworów Claude'a Debussy'ego, w 90. rocznicę śmierci Kompozytora (2008),
- koncercie poświęconym twórczości Josepha Haydna w 200. rocznicę śmierci Kompozytora (2009),
- recitalach pedagogów Katedry – zarówno profesorów, jak i adiunktów i asystentów,
- recitalach zaproszonych gości (m. in. Kevina Kennera, Dominique'a Merlet'a, Borisa Bermana, Edwarda Auera),
- nawiązującym do idei *Per pianoforte* koncercie na 10 fortepianów, w ramach festiwalu *The roads of romanticism*, w wykonaniu studentów, absolwentów, pedagogów Katedry oraz gości ze współorganizujących festiwal ośrodków europejskich – Uniwersytetu Muzycznego w Bukareszcie, Conservatorio Statale di Musica „Alfredo Casella” w L'Aquila i Conservatoire Nationale de Region w Strasburgu — oraz Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen.
- W ramach sesji Bachowskiej studenci Katedry wykonali komplet Toccata J. S. Bacha (2007),
- Kontynuowano koncerty wymienne z Akademią Muzycznymi w Bydgoszczy, Poznaniu, Łodzi, Gdańsku, Wrocławiu,
- W ramach obchodów Roku Chopinowskiego 2010 odbyły się dwa koncerty muzyki polskiej okresu okołochopinowskiego, których wykonawcy wystąpili w strojach z epoki,
- Nowością były koncerty promocyjne – organizowane zawsze w niedziele, jednoczesne koncerty o bardzo nośnej reklamie w prasie i mediach, rotacyjnie prezentujące studentów poszczególnych wydziałów, podczas których Katedra Fortepianu przedstawiła kilka ciekawych projektów – m.in. „Fantazje fortepianowe” - od Bacha do Skriabina.

Ponadto odbył się szereg kursów mistrzowskich, prowadzonych przez m.in. :

- Dominique'a Merlet (2006),
- Kevina Kennera (2007),
- Johna O'Conora (2007),
- Nikolai'a Demidenko (2007),
- Jacques'a Rouvier (2007),
- Ivo Pogorelicha (2008),
- Letizję Michielon i Fabia Grasso – kurs poświęcony tematyce interpretacji etud György Ligetiego, połączony z koncertem monograficznym węgierskiego kompozytora (2008),
- Borisa Bermana (2008),
- Eugeniusza Knapika – kurs poświęcony twórczości Oliviera Messiaen'a w 100. rocznicę urodzin Kompozytora (2008),
- Dang Thai – Sona (2009),

Interesującym wydarzeniem był I Ogólnouczelniany Konkurs Etud Fortepianowych, który odbył się w maju 2008 roku. Przystępujący do konkursu pianiści (studenci i stażyści Uczelni) wykonywali po pięć etud (dwie Chopina, jedną Debussy'ego i dwie dowolne). Jury złożone z pedagogów Katedry i zaproszonych gości przyznało trzy nagrody i dwa wyróżnienia. Planowane jest regularne organizowanie konkursu co kilka lat.

W roku 2008 odbyła się także sesja naukowa, będąca kontynuacją poprzedniej, z 2003 roku, p. t. „O pracy pianisty”. Wśród prelegentów znaleźli się związani z Uczelnią pedagodzy, a także zaproszeni goście. Sesja poruszała najistotniejsze zagadnienia z zakresu wykonawstwa muzyki („O pięknie i naturalności w grze na fortepianie. Szkice do książki” – prof. dr h.c. Jan Ekier), jak również przybliżała sylwetki kompozytorów („Debussy – kompozytor muzyki fortepianowej i pianista” – prof. Maria Szraiber – wykład połączony z prezentacją nieznanych nagrań Cl. Debussy'ego), aż po tematykę edytorską („Z czego grać Chopina? Porównanie dostępnych wydawnictw” – ad. Paweł Kamiński) i praktykę wykonawczą („Czym jest muzyka i jej wykonywanie?” – wykład i lekcja otwarta – prof. Lidia Kozubek).

Obecnie, w roku 2010, Katedra Fortepianu aktywnie uczestniczy w obchodach Roku Chopinowskiego, który jednocześnie jest jubileuszem naszej Uczelni, będącym przyczynkiem do powstania niniejszej pracy. Odbywające się od października 2009 roku koncerty, które nazwać można żywym wydaniem dzieł wszystkich Fryderyka Chopina, są dokumentowane przez Wydział Reżyserii Dźwięku i cieszą się wielkim zainteresowaniem publiczności. Także niezwykle nastrojowe, wprowadzające przez scenografię i kostiumy w atmosferę salonu z epoki, koncerty muzyki polskiej z czasów Chopina, spotkały się z ciepłym przyjęciem słuchaczy.

Studenci Katedry Fortepianu regularnie zdobywają nagrody i wyróżnienia na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach pianistycznych, występują także podczas prestiżowych festiwali, konferencji, sympozjów, etc. - ostatnio w Tunisie, w Wilnie i w Monachium. A to tylko część naszej bieżącej działalności.

Przed Katedrą Fortepianu, jak i przed całą Uczelnią, otwiera się teraz nowy rozdział przebudowy programu kształcenia, związanej z wprowadzeniem dwustopniowego podziału studiów na licencjackie i magisterskie. Niemniej cały czas najistotniejszy pozostaje autorski charakter klas poszczególnych pedagogów i misja, jaką wszyscy wypełniamy – poszukiwania ponadczasowych wartości w wykonywanych dziełach.

**Wykaz etatowych pracowników Katedry Fortepianu z lat 1945 – 2010
na podstawie akt archiwalnych i list obecności załączonych
do protokołów z posiedzeń Katedry
(kolejność alfabetyczna, w nawiasie podano lata pracy)**

1. Ryszard Bakst (1953 – 1968)
2. Lucjan Benisz (1990 –)
3. Juliusz Borzym (1949 – 1991) – prorektor w latach 1986 – 1987
4. Krystyna Brzezicka – Niemoćko (1961 – 1985)
5. Mariusz Danilewski (1986 – 1990)
6. Zbigniew Drzewiecki (1952 – 1961) – kierownik Katedry w latach 1957 – 1961
7. Andrzej Dutkiewicz (1972 –) – dziekan w latach 1999 – 2005
8. Danuta Dworakowska (1955 – 1983)
9. Jan Ekier (1954 – 1994) – kierownik Katedry w latach 1964 – 2000
10. Maria Gabryś (2005 –)
11. Kazimierz Gierzod (1961 – 2006) – rektor w latach 1987 – 1993, prodziekan w latach 1978 – 1979, dziekan w latach 1975 – 1978, 1979 – 1987, kierownik Katedry w latach 1999 – 2006
12. Janusz Grobelny (1988 –)
13. Barbara Hesse – Bukowska (1973 – 2000) – kierownik Katedry w latach 1974 – 1978
14. Natalia Hornowska (1952 – 1975) – prodziekan w latach 1957 – 1959, 1974 – 1975, dziekan w latach 1959 – 1968
15. Krzysztof Jabłoński (2004 –)
16. Marcelina Jacyna (1946 – 1956)
17. Anna Jastrzębska – Quinn (1979 – 1981, 1987 –)
18. Paweł Kamiński (1984 –)
19. Bronisława Kawalla – Ryszka (1968 –)
20. Władysław Kędra (1954 – 1955)
21. Raul Koczalski (1948)
22. Aleksandra Kowalik – Burdzy (1986 – 2006)
23. Leokadia (Lidia) Kozubek (1957 – 1997) – prodziekan w latach 1968 – 1969
24. Jerzy Lefeld (1945 – 1971) – dziekan w latach 1950 – 1951, prodziekan w roku 1957, kierownik Katedry w latach 1961 – 1964
25. Paweł Lewiecki (1952 – 1970)
26. Tomasz Lupa (2005 –)
27. Joanna Ławrynowicz (1999 –)
28. Ryszard Łęcki (1948 – 1980)
29. Krystyna Makowska – Ławrynowicz (1975 – 1978)
30. Teresa Manasterska (1962 – 2008) – prodziekan w latach 1984 – 1987, dziekan w latach 1987 – 1993
31. Jerzy Marchwiński (1958 – 1978)
32. Jolanta Matacz (1980 – 1981)
33. Olga Miler (1982 – 1990)
34. Barbara Muszyńska (1955 – 1994) – prodziekan w latach 1972 – 1973

35. Rafał Nowacki (1957 – 1991) – dziekan w latach 1972 – 1973
36. Piotr Paleczny (1998 –)
37. Alicja Paleta – Bugaj (1975 –) – kierownik Katedry od 2000 do chwili obecnej
38. Adela Pietkiewicz (1954 – 1956)
39. Wiesław Piękoś (1971 – 1976)
40. Maciej Piotrowski (1985 – 2002)
41. Ewa Poblócka (2007 –)
42. Agnieszka Przemyska – Bryła (2005 –)
43. Andrzej Ratusiński (1974 – 1980)
44. Jerzy Romaniuk (1971 –)
45. Teresa Rutkowska (1958 – 1992)
46. Andrzej Salamon (1955 – 1968)
47. Ramiro Sanjines – Unzueta (1989 –)
48. Halina Siedzieniewska (1961 – 1965)
49. Robert Skiera (1988 – 2008)
50. Regina Smendzianka (1966 – 2000) – rektor w latach 1972 – 1973, kierownik Katedry w roku 1972 i w latach 1978 – 1996
51. Andrzej Stefański (1959 – 2003)
52. Jerzy Sterczyński (1989 –) - prodziekan w latach 1999 – 2005, dziekan od 2005 do chwili obecnej
53. Maria Stojek – Kot (1977 –)
54. Stanisław Szpinalski (1951 – 1957) – rektor w latach 1951 – 1957
55. Maria Szraiber (1975 –) - dziekan w latach 1993 – 1999, kierownik Katedry w latach 1996 – 1999
56. Henryk Sztompka (1951 – 1953)
57. Julitta Śleńdzińska (1953 – 1986) – prodziekan w latach 1969 – 1972
58. Józef Śmidowicz (1951 – 1960) – dziekan w latach 1954 – 1959
59. Joanna Świtlik (1991 – 2009)
60. Elżbieta Tarnawska (1993 –) - prorektor w latach 2005 – 2008
61. Margerita Trombini – Kazuro (1948 – 1978) – kierownik Katedry w latach 1957 – 1964
62. Zofia Vogtman (1952 – 1961)
63. Tatiana Widera – Sanjines (1987 – 1997)
64. Maria Wilkomirska (1951 – 1977) – kierownik Katedry w latach 1964 – 1969
65. Filip Wojciechowski (2004 – 2007)
66. Edward Wolanin (1988 –)
67. Bolesław Woytowicz (1958 – 1961)
68. Maciej Zagórski (2002 – 2005)
69. Jerzy Żurawlew (1949 – 1973)

**Alfabetyczny wykaz absolwentów Wydziału Fortepianu, Klawesynu i
Organów, specjalność: gra na fortepianie z lat 1945 – 2010
(stan na 6 III 2010, w oparciu o Księgi Dyplomów UMFC)**

IMIĘ	NAZWISKO	ROK
Magdalena	Adamek	2000
Anna	Aktaboska	1972
So Young	An	2006
Wojciech	Antosik	1996
Ewa Renata	Augustyniak	1962
Bolor	Ayush	2005
Ariunaa	Baatarjav	2005
Tichomirka	Baczwarowa	1964
Dagny	Baczyńska	2004
Anna	Baran	2004
Maciej	Baranowski	1983
Bartosz	Barasiński	2004
Ewa	Bartnik	2009
Małgorzata	Bator – Bajer	1979
Agnieszka	Bąk	2007
Mateusz	Bąkowski	2009
Bartosz	Bednarczyk	2000
Danuta	Bednarczyk	1965
Dorota	Bednarek	1962
Jarosław	Bednarski	2003
Stefan	Behr	1949
Barbara	Benisz	1999
Lucjan	Benisz	1988
Andrzej	Bereżyński	1979
Joanna	Bernagiewicz	1987
Joanna	Bębenkowska	2007
Irena	Biegańska	1949
Irena	Bielmacz	1962
Marek	Bieńkuński	1982
Aleksandra	Blachura	1991
Mikołaj	Blaszke Hanno	1956

Szymon	Blaszyński	1998
Anna	Błażejczyk	1995
Joanna	Bocheńska – Pytel	1971
Tamara	Bogdanowska	1954
Anna	Borczyńska	1984
Wojciech	Borkowski	1977
Tytus	Borowiak	1985
Krystyna	Borowicz	1964
Krystyna	Borucińska – Żarnecka	1970
Juliusz	Borzym	1952
Teresita	Botelho	1977
Jan Krzysztof	Broja	1998
Bogumiła	Broniszewska – Węgrzyn	1979
Daniel	Brylewski	2006
Anna	Brzeska	2004
Krystyna	Brzezicka	1961
Joanna	Brzezińska	1988
Mirosława	Brzezińska	1983
Magdalena	Brzozowska	2003
Teresa	Brzozowska	1972
Kazimierz	Brzozowski	1984
Elżbieta	Budnik	2003
Jarosław	Bujalski	1988
Maria	Bujańska	1967
Maksymilian	Bylicki	1982
Marianna	Cap	1966
Nancy	Casanova – Belc	1969
Marek	Chabiera	1988
Paweł	Chęciński	1969
Hanna	Chmielnicka	1965
Hee Jung	Choi	2004
Elżbieta	Chojnacka	1962
Eugeniusz	Chudak – Morzuchowski	1989
Maciej	Chwała	2008
Marek	Chwastek	1978
Barbara	Chwastowska – Miłaszewicz	2007
Anna	Ciborowska	1991
Maria	Cielecka – Mierzwińska	1957
Marek	Ciesielski	1985
Artur	Cieślak	1992
Krzysztof	Cieślak	1986
Ewa	Cieślawska	1961
Zbigniew	Cieśliński	1973
Mariusz	Ciolko	1992
Alison	Cullen	1995
Hanna	Cyba	1988
Teresa	Cybulska	1970
Andrzej	Czajkowski	1956

Andrzej	Czekajewski	1960
Andrzej	Czemiel	1982
Anna	Czerwińska	1995
Alicja	Czolpińska	2004
Norbert	Czyński	1974
Barbara	Dacko	2003
Barbara	Danecka	1970
Mariusz	Danilewski	1985
Antonina	Daniłowska – Urbańska	1945
Maralgua	Darjaa	2004
Mieczysław	Dawidowicz	1955
Maria	Dawidziuk	1979
Renata	Dawidziuk	1979
Jerzy	Derfel	1965
Barbara	Dębowska	2002
Julia	Diaz Yanes	1983
Antoni	Dobrowolski	1962
Sławomir	Dobrzański	1991
Shin Ok	Doh	2004
Tadeusz	Domanowski	2004
Agnieszka	Dragon	2009
Joanna Janina	Drath	1978
Katarzyna	Drogosz	2001
Mariusz	Dropek	2002
Ewa	Drygieniec	1991
Mariusz	Dubrawski	1987
Elżbieta	Dudzik – Jędrysik	1958
Dagmara	Dudzińska	1996
Andrzej	Dutkiewicz	1968
Maria	Dworakowska	1971
Piotr	Dylewski	1983
Halina	Dzierżanowska	1953
Zuzanna	Dzierżanowska	1972
Lech	Dzierżanowski	1984
Danuta	Dzięgielewska	1972
Wojciech	Dzilne	1998
Beata	Dziurla	1989
Aleksandra	Erdman	2007
Agnieszka	Ert – Eberdt	1996
Szabolcs	Esztényi	1966
Anna	Fajęcka	1948
Jesus Maria	Figueroa Santacruz	1976
Ewa	Figura	1969
Paweł	Filek	2007
Anna	Forma	2004
Lala	Fornalik	1959
Asako	Fukui	1986
Lech	Furdyna	2009

Marzena	Furmaniuk	1988
Maria	Gabryś	2002
Justyna	Gabzdyl	2005
Jerzy Józef	Gajek	1960
Maria	Garztecka – Popławska	1957
Jacek	Gębski	1963
Jacek	Gęsicki	1998
Kazimierz	Gierzod	1962
Katarzyna	Glensk	1999
Iwona	Głowacka	1989
Krystyna	Głowacka	1979
Monika	Goch	1986
Jerzy	Godziszewski	1960
Regina	Goraus	1987
Marcin	Gorayski	1996
Rafał	Gorączkowski	2002
Grzegorz	Gorczyca	1995
Jan	Gotowicki	1967
Anna	Gozdan	1997
Marta	Gozdecka	1962
Małgorzata	Góra	1985
Marzena	Górnicka	1998
Alina	Górska	1955
Mirosław	Górski	1978
Krzysztof	Grabowski	1978
Anna	Graczykowska	2009
Barbara	Grajewska	1969
Hilda del Carmen	Gras Melis	1969
Janusz	Grobelny	1983
Anna	Grochowalska	1971
Eduardo	Gross	1992
Agnieszka	Gryźlak	1991
Magdalena	Grzelak	1991
Christian	Grzenkowicz	1986
Piotr	Grzeszyk	1993
Katarzyna	Grześkowiak	1985
Maciej	Grzybowski	1993
Barbara	Gumińska – Rosiecka	1972
Elżbieta	Gutkowska	1977
Andrzej	Guz	1978
Ewa	Guz	1989
Marcin	Guz	2007
Elżbieta	Guzek	1973
Bronisław	Hajn	1956
Joanna	Hajn – Romanowicz	1982
Aniela	Halama	1954
Ryszard	Halaciński	1955
Yuka	Hattori	2009

Malgorzata	Hauschild	2001
Alina	Hayn	1987
Tomasz	Herbut	1984
Jorge Luis Dante	Herrero	1969
Mikolaj	Hertel	1973
Artur	Hes	2006
Barbara	Hesse	1949
Eugeniusz	Hoffman	1959
Dariusz	Hoffmann	2000
Ewa	Holubowska	1986
Maria	Hrechorowicz	1997
Iwona	Hrouda	1973
Renata	Humen	1961
Eun Jin	Hwang	2006
Yoko	Igarashi	2001
Chihiro	Ishii	2009
Yuriko	Ito	2005
Jacek	Jadacki	1969
Artur	Janda	2006
Sung A	Jang	2004
Jarosl�w	Janikowski	1997
Katarzyna	Jankowska	1978
Anita	Janowska	1960
Elżbieta	Janssen	1977
Tomasz	Januchta	1997
Jan	Jański	1960
Ewa	Jaroszek	1969
Jerzy	Jaroszewicz	1960
Wanda	Jaroszewska	1962
Elżbieta	Jarszewska – Kordykiewicz	1983
Stanis�w	Jarszewski	1955
Wojciech	Jasiński	2000
Franciszek	Jasionowski	1996
Włodzimierz	Jasionowski	1974
Anna	Jastrzębska	1976
Krystyna	Jastrzębska	1947
Karolina Laura	Jelińska – Michońska	2005
Jolanta	Jędrzejczyk	1981
Anna Maria	Jopek	1994
Katarzyna	Józefowicz	1992
Agata	Józwick	1997
Ji Kyo	Jung	2008
Maria	Jurasz – Morawska	1957
Marek	Jurkiewicz	1986
Agnieszka	Kaczmarek	2003
Jan	Kadlubiski	1956
Hanna	Kajak – Strycharczyk	1959
Atsuko	Kajiyama	1995

Romuald	Kaliszewski	1993
Iwona	Kamińska	1992
Paweł	Kamiński	1983
Namiko	Kanamaru	2005
Andrzej	Kannich	1961
Józef	Kański	1955
Jarosław	Kapuściński	1987
Elżbieta	Karaś	1975
Marta	Karbownicka	1980
Katarzyna	Karkowska	1993
Urszula	Karolus	1968
Marek	Karwański	1990
Grażyna	Karwowska – Pope	1980
Bronisława	Kawalla – Ryszka	1967
Tomasz	Kaznowski	1992
Douglas	Keegan	1994
Piotr	Kędzierski	2001
Romana	Kiciak – Orłowska	1987
Agata	Kicińska	2007
Grzegorz	Kielbiński	1975
Jin Woo	Kim	2006
Shin Ae	Kim	2007
Su Nam	Kim	2004
Yi Kyung	Kim	2007
Yun Hee	Kim	2005
Irena	Kirjacka	1951
Wacław	Kisielewski	1967
Natalia	Klugier	1967
Irena	Klukówna	1957
Małgorzata	Kluźniak	1986
Marta	Kmieciak	1972
Gabriela	Knopik	1964
Elżbieta	Kołodziej	1971
Wojciech	Kołodziejczak	1977
Violetta	Kołpak	1993
Magdalena	Komiażyk	1972
Piotr	Komorowski	1986
Jolanta	Konopnicka	1984
Agnieszka	Kopacka	1994
Piotr	Kopczyński	2008
Agnieszka	Korbecka	1998
Anna	Kornacka	1992
Michał	Kornacki	2007
Ewa	Korniszewska	1966
Renata	Korwin – Kossakowska	2002
Ewa	Kosowska	1992
Franciszek	Koss	1959
Anita	Kostecka	1974

Róża	Kostrzewska	1991
Leszek	Kot	1979
Magdalena	Kotowska	2008
Marzanna	Kotyńska	1966
Aleksandra	Kowalak	1974
Szymon	Kowalczyk	1987
Katarzyna	Kowalik	2005
Aleksandra	Kowalik – Burdzy	1985
Jerzy	Kowalski	1989
Teresa	Kozakiewicz	1964
Rosyca	Kozakowa	1967
Agnieszka	Kozło	1998
Inga	Kozłowska	1998
Michał	Kozłowski	2008
Zygmunt	Krauze	1962
Beata	Kruglikowska	1993
Aleksander	Krukowski	2005
Agnieszka	Krupop	1996
Małgorzata	Krystoń	1991
Anna	Krzeczek – Owerkowicz	1971
Małgorzata	Krzemińska	1988
Anna	Krzywicka	2009
Wanda	Krzyżanowska	1954
Bronisław	Krzyżanowski	1959
Wojciech	Krzyżanowski	1962
Zofia	Kubera	1961
Ewa	Kucharska – Kamińska	1983
Maria	Kulejowa	1962
Kumie	Kumagai	1992
Ewa	Kupiec – Bauer	1989
Małgorzata	Kuraś	1975
Joanna	Kurpiowska	1976
Krystyna	Kurzeja	1972
Ewa	Kutczyńska	1995
Cezary	Kwapisz	2004
Zofia	Kwiczala – Kubacka	1953
Ewa	Kwiecień	1980
Eugenia	Kwon	2008
Piotr	Lachert	1961
Małgorzata	Latosińska	1965
Teresa	Leciejska	1961
Urszula	Ledwoń	1995
Ji Hye	Lee	2006
Jung Youb	Lee	2007
Seon Hye	Lee	2007
Yu Bin	Lee	2010
Aldona	Lepak – Mizera	1990
Lech	Leśniak	1967

Dariusz	Letkiewicz	2002
Teresa	Lewandowska	1976
Anna	Lewicka	1997
Włodzimierz	Lewicki	1964
Man	Li	2006
Anton	Lichomanow	1996
So Yeon	Lim	2004
Agnieszka	Lis	1996
Mieczysław	Lis	1987
Krzysztof	Lisicki	1962
Jędrzej	Lisiecki	2005
Anna	Liszewska	1995
Sheila Anne	Lowery	1979
Jakub	Lubowicz	2003
Katarzyna	Łabuś	2008
Joanna	Ławrynowicz	1998
Ryszard	Łęcki	1952
Małgorzata	Łętek	1979
Agnieszka	Łuczak	2003
Jacek	Łukaszczyk	1957
Maciej	Łukaszczyk	1957
Marcin	Łukaszewski	1996
Beata	Machnicka	1994
Gabriela	Machowska	2009
Teresa	Maciaszek	1988
Jerzy	Maciejewski	1973
Grzegorz	Mackiewicz	2001
Wanda	Mackiewicz – Jędrzejewska	1957
Elżbieta	Mackoś	1993
Donata	Madejska	1972
Miłosz	Magin	1954
Renata	Majewska	1997
Wojciech	Majewski	1999
Joanna	Majksner – Pińska	1985
Andrzej	Major	1982
Elżbieta	Majżuk – Tomaszewska	1968
Joanna	Maklakiewicz	1996
Krystyna	Makowska	1971
Jerzy	Maksymiuk	1964
Marcin	Malewski	2004
Maciej	Małecki	1965
Teresa	Manasterska	1961
Karolina	Marchlewska	2005
Anna	Marchwińska	1990
Jerzy	Marchwiński	1958
Marian	Marciak	1964
Elżbieta	Marciniak	1968
Ewa	Marciszuk – Niekraszewicz	1977

Janina	Marek	1978
Jerzy	Markiewicz	1965
Danuta	Markowska	1966
Emilia	Markowska	2009
Michał	Markuszewski	2005
Kalina	Marszałek	2009
Jan	Martini	1968
Anna	Martyniuk – Tofiluk	2007
Ewa	Maślaczyńska	1964
Jolanta	Matacz	1979
Romuald	Matecki	1981
Michał	Matuszewski	1995
Wojciech	Matuszewski	1963
Elżbieta	Mazur	1975
Hanna	Mazurek	1968
Małgorzata	Mazurkiewicz	1969
Paweł	Mazurkiewicz	2000
Janusz	Mechanisz	1965
Maria	Meissner	1964
Maria	Melis	1976
Julia	Michalik – Wąsowicz	1975
Wiktoria	Michejda	1954
Aldona	Michera – Kołosowska	1977
Beata	Miczka	1985
Alicja	Mikusek – Jaroszewicz	1962
Olga	Miler	1979
Ewa	Milewska	2000
Ana	Milošević	1993
Pen Man	Min	1960
Iwona	Mironiuk	1994
Anna	Misior	1989
Marek	Mizera	1980
Magdalena	Mojsak – Wolanin	1995
Celina	Monikowska – Martini	1969
Anna	Morawska	1979
Jerzy	Morawski	1961
Robert	Morawski	1999
Kazimierz	Morski	1964
Anna	Moszczyńska	1966
Lidia	Motylewska	1961
Feliks	Mroczek	1959
Alina	Mrozowska	1965
Halina	Musiałówna	1957
Karolina	Nadolska	2009
Keiri	Nakano	1983
Lech	Napierała	2006
Zbigniew	Naszewski	1983
Elżbieta	Nawrocka	1989

Jacek	Nazarczuk	2005
Elżbieta	Neumann – Marianowska	1981
Rafał	Nicze	1995
Maria	Niemira	1962
Wanda	Niewiarowska	1959
Jadwiga	Nikiel	1983
Irena	Noskowska	1979
Maria	Nosowska	1968
Rafał	Nowacki	1952
Beata	Nowicka	1981
Zofia	Nowicka – Krzywiec	1967
Kaori	Oda	2004
Rafał	Odrobina	1998
Janusz	Olejniczak	1975
Małgorzata	Olkis	1988
Ujkani	Olsi	2008
Magdalena	Olszewska	2002
Miku	Omine	2006
Joanna	Opalińska	2000
Agnieszka	Orkisz	1971
Jolanta	Osiatyńska	1966
Ewa	Osińska	1965
Ewa	Ossowska	1997
Wojciech	Ostojski	1960
Cezary	Owerkowicz	1964
Halina	Pabijanek – Michałowska	1959
Józef	Pacholczyk	1964
Antonina	Paciorkiewicz	1968
Maciej	Paderewski	1968
Piotr	Palczny	1970
Alicja	Paleta	1974
Maria	Palmowska	1978
Lucyna	Pałzewicz	2000
Eun Sil	Park	2004
Krystyna	Pasierbska	1955
Piotr	Paszkiewicz	1983
Halina	Patalas	1965
Roman	Paul	1962
Grzegorz	Pawlaszek	2008
Paweł	Pawlik	2005
Włodzimierz	Pawlik	1984
Marzenka	Pawłowska – Bienkuńska	1983
Tomasz	Pawłowski	2007
Norbert	Pączek	1986
Ewa	Pelwecka	1993
Paweł	Perliński	1968
Ewa	Piątkowska	1986
Michał	Pietrzak	2007

Wiesław	Piękoś	1970
Eva Andrea	Piłat	2006
Maciej	Piotrowski	1982
Maria	Piórczyńska	1980
Maciej	Piszek	2008
Marianna	Piwnowa	1996
Andrzej	Płonczyński	1962
Wiesława	Poczesna	1979
Piotr	Podemski	2009
Irena	Podobas	2007
Paweł	Pohorecki	1980
Monika	Polaczek	1997
Maciej	Poliszewski	1971
Hanna	Pomorska	1947
Maria	Poniatowska	1952
Alina	Ponulak	1992
Beata	Popis	1993
Maria	Poradowska	1976
Beata	Pośpiech	1990
Jacek	Potyrała	1968
Magdalena	Prejsnar	1994
Maria	Pritulak	1956
Krzysztof	Prokurat	1999
Stella	Próchnicka	1956
Irena	Pryma	1971
Agnieszka	Przemyk	2004
Jolanta	Pszczółkowska – Pawlik	1988
Andrzej	Pytlak	1959
Monika	Quinn	2007
Piotr	Rachoń	1994
Witalis	Raczkiewicz	1964
Hanna	Radwan	1952
Wanda	Radwan – Lenarczyk	1960
Karol	Radziwonowicz	1982
Elżbieta	Rakoczy	2003
Maria Barbara	Rakowska	1960
Jerzy	Rakowski	1962
Andrzej	Ratusiński	1973
Krystyna	Rawicz – Władyka	1959
Małgorzata	Rawska	1980
Inga	Rimkeviciute	1998
Marcela Alejandra	Rodriguez Hidalgo	2002
Jerzy	Romaniuk	1968
Eligiusz	Ronowicz	1957
Barbara	Ropelewska	1964
Teresa	Rosłoń	1965
Paweł	Rozbicki	1974
Marcin	Rudziński	2009

Agnieszka	Rudzka	2005
Bohdan	Ruśkiewicz	1956
Teresa	Rutkowska	1957
Hubert	Rutkowski	2005
Mariusz	Rutkowski	2006
Anna	Ruzga	1961
Bartłomiej	Rybak	2000
Dorota	Rychlicka – Okoń	1991
Krzysztof	Rynkiewicz	1987
Maria	Rzepecka – Gadomska	1971
Ewa	Rzeźniczek – Popińska	1979
Yasuko	Saito	2002
Sumika	Sakamoto	1998
Michał	Salamon	1989
Małgorzata	Samulak	2002
Łukasz	Saniewski	2009
Ramiro	Sanjines – Unzueta	1988
Eri	Sato	1984
Aleksandra	Sawicka	1978
Łukasz	Sawicki	1992
Maciej	Sawośko	1985
Irena	Schubertowa	1955
Barbara	Sejudówna – Halska	1959
Janusz	Seligman	1969
Kyeong Yeon	Seo	2008
Kyung Jin	Seol	2004
Grzegorz	Siedlaczek	1988
Halina	Siedzieniewska	1958
Jolanta	Sienkiewicz – Sobieraj	1981
Halina	Sieradzka	1959
Barbara	Sieragowska – Jursz	1960
Emilia Barbara	Sierko	1961
Agnieszka	Siewiec	1998
Urszula	Sikora – Gadzała	1994
Bożena	Sikorska – Łapińska	1962
Julia	Singalewicz	2007
Emilia	Sitarz	2002
Agata	Sitarz – Malińska	1992
Paweł	Siwczak	2003
Jarosław	Siwiński	1988
Ewa	Skardowska	1992
Robert	Skiera	1988
Konrad	Skolarski	2007
Włodzimierz	Skonieczny	1978
Anna	Skowrońska	1955
Paweł	Skrzypek	1977
Maria	Skurjat	1979
Zdzisława	Słomka	1970

Wanda	Słowikowska – Lang	1962
Krzysztof	Słowiński	1977
Tadeusz	Smogorzewski	1955
Radosław	Sobczak	2006
Anna	Sobieska	1965
Andrzej	Sobieski	1965
Jacek	Sobieski	1964
Zbigniew	Sobieszczanski	1977
Michał	Sobkowiak	1998
Elżbieta	Sobkowicz	1963
Joanna	Sobkowska	1990
Aleksandra	Soboń	2010
Janusz	Soczewiński	1961
Katarzyna	Sokołowska	2000
Ewa	Sołtyk	1967
Paweł	Sommer	2008
Su Yeon	Son	2008
Marta	Sosińska	1963
Aleksandra	Sosnowska	1956
Marta	Sowińska	1998
Joanna	Stanek	2003
Mirosław	Stanielun	1977
Maria	Stankówna – Grzebalska	1959
Anna	Stańczyk	1975
Regina	Stańczyk	1967
Barbara	Stańczyk	1967
Jadwiga	Stańko	1969
Anna	Starkowska	1979
Halina	Staszak	2003
Justyna	Stećko	2005
Marcin	Stefaniuk	2003
Andrzej	Stefański	1959
Elżbieta	Sternlicht	1966
Maria	Stojek	1977
Dariusz	Stokowiec	1997
Bogusław	Strobel	1970
Lidia	Strońska	1973
Magdalena	Strońska	1990
Błażej	Strug	2001
Barbara	Strzelecka	1957
Jaśmina	Strzelecka	1967
Krzysztof	Stypulkowski	2003
Elżbieta	Sukniewicz	1970
Maria	Suleżycka – Kapera	1973
Ewa	Sulikowska	1989
Zuzanna	Sulkiewicz – Tilbury	1964
Andrzej	Sulek	1993
Bożena	Surowiak	1973

Ella	Susmanek	1972
Marika	Suzuki	2009
Oksana	Svekla	2007
Adam	Sychowski	1999
Stanisław	Syrewicz	1971
Beata	Szałwińska	1991
Tatiana	Szawłowska	1979
Agnieszka	Szczepaniak	2003
Barbara	Szczepańska	1976
Aleksandra	Szczęsnowicz	2005
Eugenia	Szczypa	1968
Wojciech	Szewczyk	1983
Larysa	Szlenk	1977
Janusz	Szlubowski	1965
Małgorzata	Szpinalska	1967
Kamila	Szproch	2009
Ryszard	Szubert	1965
Agnieszka	Szulc	1990
Anna	Szulc	1966
Kacper	Szuliński	2002
Katarzyna	Szymańska	1990
Małgorzata	Szymańska	2007
Irena	Szymczak	1972
Brygida	Szymłowska	1957
Magdalena	Szynkarska	1996
Krzysztof	Szyrszeń	2001
Halina	Szyszkowska	1965
Julitta	Śleńdzińska	1952
Barbara	Śmilgin	1964
Aneta	Świder	2001
Wojciech	Świętoński	2008
Joanna	Świtlik	1989
Aiko	Tachi	2004
Miho	Takaoka	1991
Elżbieta	Tarnawska	1973
Hanna	Tatar	1962
Jakub	Tchorzewski	2005
Lajos	Teleki	1964
Ani	Theodhosi	2000
Grzegorz	Tokarski	1993
Anna	Tomasik	1979
Agnieszka	Tomaszewska	1997
Iwona	Tomaszewska	2004
Maciej	Tomaszewski	1997
Marek	Tomaszewski	1967
Ireneusz	Tondera	1985
Barbara	Topolnicka – Brud	1966
Yumi	Toyama	1993

Aleksander	Tracz	1965
Joanna	Trzeciak	1976
Fou	Ts'ong	1958
Keiko	Tsuruno	1986
Monika	Tunia – Mizera	1981
Janusz	Twardowski	1958
Janusz	Tylman	1972
Zbigniew	Tymowski	1962
Milena	Urban	2000
Paweł	Uss	1992
Ewa	Uzdowska	1979
Krystyna	Wachowska	1969
Iwona	Waga	1988
Agnieszka	Wal	2002
Katarzyna	Waloch	1991
Tomasz	Walski	2002
Cwetana	Warimezowa – Georgiewa	1968
Eliza	Wasiak	1999
Joanna	Wasiluk	1998
Jakub	Waszkiewicz	2008
Halina	Waszulewska – Rogalska	1965
Anna	Wawrzon	1966
Bartłomiej	Wąsik	2002
Maria	Wąsowska	1948
Marzena	Wdowiak – Jasińska	1988
Jacek	Weiss	1963
Hanna	Wesołowska	1964
Michał	Wesołowski	1961
Adam	Węgrzynek	1988
Barbara	Węgrzynek	1989
Tatiana	Widera – Sanjines	1987
Joanna	Wieczorek	1983
Krystyna	Wieczorkiewicz	1956
Joanna	Wielec	2001
Anna	Wielgut	1960
Dominik	Wilczewski	2003
Jadwiga	Wiśniewska	1981
Teresa	Wiśniewska	1963
Wojciech	Wiśniewski	2004
Jerzy	Witkowski	1962
Tomasz	Włodarski	1990
Izabella	Wojciechowska	1964
Filip	Wojciechowski	1994
Joanna	Wojtal	1959
Ewa	Wolak	1966
Anna	Wolanin	2001
Edward	Wolanin	1986
Iwona	Wolska – Klimaszewska	1967

Witold	Woloszyński	1984
Teresa	Woroniecka	1963
Joanna	Wójcik	1996
Jarosław	Wróblewski	1991
Elżbieta	Wyszyńska	1965
Takashi	Yamamoto	2008
Kwong Ki	Yang	2002
Hiroko	Yazaki	2003
Sin - Won	Yoon	1997
Soo Young	Yoon	2007
Sinae	Yun	2004
Dominik	Zablocki	2006
Maciej	Zagórski	1989
Jolanta	Zajkowska – Janczewska vel Anczewska	1960
Bartłomiej	Zajkowski	2002
Iga	Zakrzewska	2005
Jan	Zakrzewski	1974
Sylwia	Zaręba	2000
Michał	Zawadzki	2002
Anna Maria	Zawór	2004
Inga	Zdzieniecka	1997
Agnieszka	Zick	2005
Małgorzata	Zielińska	2000
Czesław	Ziembicki	1956
Jolanta	Zięba	1982
Elżbieta	Ziomek	1975
Maria	Zubelewicz – Bojar	1959
Janina	Zychowicz	1971
Marta	Żak	1995
Maria	Żeleńska	1955
Krzysztof	Żyła	1978

**Chronologiczny wykaz absolwentów Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów, specjalność: gra na fortepianie z lat 1945 – 2010
(stan na 6 III 2010, w oparciu o Księgi Dyplomów UMFC)**

IMIĘ	NAZWISKO	ROK
Antonina	Daniłowska – Urbańska	1945
Krystyna	Jastrzębska	1947
Hanna	Pomorska	1947
Anna	Fajęcka	1948
Maria	Wąsowska	1948
Stefan	Behr	1949
Irena	Biegańska	1949

Barbara	Hesse	1949
Irena	Kirjacka	1951
Juliusz	Borzym	1952
Ryszard	Łęcki	1952
Rafał	Nowacki	1952
Maria	Poniatowska	1952
Hanna	Radwan	1952
Julitta	Śleńdzińska	1952
Halina	Dzierżanowska	1953
Zofia	Kwiczala – Kubacka	1953
Tamara	Bogdanowska	1954
Aniela	Halama	1954
Wanda	Krzyżanowska	1954
Miłosz	Magin	1954
Wiktoria	Michejda	1954
Mieczysław	Dawidowicz	1955
Alina	Górska	1955
Ryszard	Halaciński	1955
Stanisław	Jarszewski	1955
Józef	Kański	1955
Krystyna	Pasierbska	1955
Irena	Schubertowa	1955
Anna	Skowrońska	1955
Tadeusz	Smogorzewski	1955
Maria	Żeleńska	1955
Mikołaj	Błaszke Hanno	1956
Andrzej	Czajkowski	1956
Bronisław	Hajn	1956
Jan	Kadłubiski	1956
Maria	Pritulak	1956
Stella	Próchnicka	1956
Bohdan	Ruśkiewicz	1956
Aleksandra	Sosnowska	1956
Krystyna	Wieczorkiewicz	1956
Czesław	Ziembicki	1956
Maria	Cielecka – Mierzwińska	1957
Maria	Garztecka – Popławska	1957
Maria	Jurasz – Morawska	1957
Irena	Klukówna	1957
Jacek	Łukaszczyk	1957
Maciej	Łukaszczyk	1957
Wanda	Mackiewicz – Jędrzejewska	1957
Halina	Musiałówna	1957
Eligiusz	Ronowicz	1957
Teresa	Rutkowska	1957
Barbara	Strzelecka	1957
Brygida	Szymłowska	1957
Elżbieta	Dudzik – Jędrzyk	1958

Jerzy	Marchwiński	1958
Halina	Siedzieniewska	1958
Fou	Ts'ong	1958
Janusz	Twardowski	1958
Lala	Fornalik	1959
Eugeniusz	Hoffman	1959
Hanna	Kajak – Strycharczyk	1959
Franciszek	Koss	1959
Bronisław	Krzyżanowski	1959
Feliks	Mroczek	1959
Wanda	Niewiarowska	1959
Halina	Pabijanek – Michałowska	1959
Andrzej	Pytlak	1959
Krystyna	Rawicz – Władyka	1959
Barbara	Sejudówna – Halska	1959
Halina	Sieradzka	1959
Maria	Stankówna – Grzebalska	1959
Andrzej	Stefański	1959
Joanna	Wojtal	1959
Maria	Zubelewicz – Bojar	1959
Andrzej	Czekajewski	1960
Jerzy Józef	Gajek	1960
Jerzy	Godziszewski	1960
Anita	Janowska	1960
Jan	Jański	1960
Jerzy	Jaroszewicz	1960
Pen Man	Min	1960
Wojciech	Ostojski	1960
Wanda	Radwan – Lenarczyk	1960
Maria Barbara	Rakowska	1960
Barbara	Sieragowska – Jursz	1960
Anna	Wielgut	1960
Jolanta	Zajkowska – Janczewska vel Anczewska	1960
Krystyna	Brzezicka	1961
Ewa	Cieślawska	1961
Renata	Humen	1961
Andrzej	Kannich	1961
Zofia	Kubera	1961
Piotr	Lachert	1961
Teresa	Leciejewska	1961
Teresa	Manasterska	1961
Jerzy	Morawski	1961
Lidia	Motylewska	1961
Anna	Ruzga	1961
Emilia Barbara	Sierko	1961
Janusz	Soczewiński	1961
Michał	Wesołowski	1961
Ewa Renata	Augustyniak	1962

Dorota	Bednarek	1962
Irena	Bielmacz	1962
Elżbieta	Chojnacka	1962
Antoni	Dobrowolski	1962
Kazimierz	Gierżod	1962
Marta	Gozdecka	1962
Wanda	Jaroszewska	1962
Zygmunt	Krauze	1962
Wojciech	Krzyżanowski	1962
Maria	Kulejowa	1962
Krzysztof	Lisicki	1962
Alicja	Mikusek – Jaroszewicz	1962
Maria	Niemira	1962
Roman	Paul	1962
Andrzej	Płonczyński	1962
Jerzy	Rakowski	1962
Bożena	Sikorska – Łapińska	1962
Wanda	Słowikowska – Lang	1962
Hanna	Tatar	1962
Zbigniew	Tymowski	1962
Jerzy	Witkowski	1962
Jacek	Gębski	1963
Wojciech	Matuszewski	1963
Elżbieta	Sobkowicz	1963
Marta	Sosińska	1963
Jacek	Weiss	1963
Teresa	Wiśniewska	1963
Teresa	Woroniczka	1963
Tichomirka	Baczwarowa	1964
Krystyna	Borowicz	1964
Gabriela	Knopik	1964
Teresa	Kozakiewicz	1964
Włodzimierz	Lewicki	1964
Jerzy	Maksymiuk	1964
Marian	Marciak	1964
Ewa	Maślaczyńska	1964
Maria	Meissner	1964
Kazimierz	Morski	1964
Cezary	Owerkowicz	1964
Józef	Pacholczyk	1964
Witalis	Raczkiewicz	1964
Barbara	Ropelewska	1964
Jacek	Sobieski	1964
Zuzanna	Sulkiewicz – Tilbury	1964
Barbara	Śmilgin	1964
Lajos	Teleki	1964
Hanna	Wesołowska	1964
Izabella	Wojciechowska	1964

Danuta	Bednarczyk	1965
Hanna	Chmielnicka	1965
Jerzy	Derfel	1965
Małgorzata	Latosińska	1965
Maciej	Malecki	1965
Jerzy	Markiewicz	1965
Janusz	Mechanisz	1965
Alina	Mrozowska	1965
Ewa	Osińska	1965
Halina	Patalas	1965
Teresa	Rosłoń	1965
Anna	Sobieska	1965
Andrzej	Sobieski	1965
Janusz	Szlubowski	1965
Ryszard	Szubert	1965
Halina	Szyszkowska	1965
Aleksander	Tracz	1965
Halina	Waszulewska – Rogalska	1965
Elżbieta	Wyszyńska	1965
Marianna	Cap	1966
Szabolcs	Esztényi	1966
Ewa	Korniszewska	1966
Marzanna	Kotyńska	1966
Danuta	Markowska	1966
Anna	Moszczyńska	1966
Jolanta	Osiatyńska	1966
Elżbieta	Sternlicht	1966
Anna	Szulc	1966
Barbara	Topolnicka – Brud	1966
Anna	Wawrzon	1966
Ewa	Wolak	1966
Maria	Bujańska	1967
Jan	Gotowicki	1967
Bronisława	Kawalla – Ryszka	1967
Wacław	Kisielewski	1967
Natalia	Klugier	1967
Rosyca	Kozakowa	1967
Lech	Leśniak	1967
Zofia	Nowicka – Krzywiec	1967
Ewa	Sołyk	1967
Regina	Stańczyk	1967
Barbara	Stańdziak	1967
Jaśmina	Strzelecka	1967
Małgorzata	Szpinalska	1967
Marek	Tomaszewski	1967
Iwona	Wolska – Klimaszewska	1967
Andrzej	Dutkiewicz	1968
Urszula	Karolus	1968

Elżbieta	Majżuk – Tomaszewska	1968
Elżbieta	Marciniak	1968
Jan	Martini	1968
Hanna	Mazurek	1968
Maria	Nosowska	1968
Antonina	Paciorkiewicz	1968
Maciej	Paderewski	1968
Paweł	Perliński	1968
Jacek	Potyrała	1968
Jerzy	Romaniuk	1968
Eugenia	Szczypa	1968
Cwetana	Warimezowa – Georgiewa	1968
Nancy	Casanova – Belc	1969
Paweł	Chęciński	1969
Ewa	Figura	1969
Barbara	Grajewska	1969
Hilda del Carmen	Gras Melis	1969
Jorge Luis Dante	Herrero	1969
Jacek	Jadacki	1969
Ewa	Jaroszek	1969
Małgorzata	Mazurkiewicz	1969
Celina	Monikowska – Martini	1969
Janusz	Seligman	1969
Jadwiga	Stańko	1969
Krystyna	Wachowska	1969
Krystyna	Borucińska – Żarnecka	1970
Teresa	Cybulska	1970
Barbara	Danecka	1970
Piotr	Palczny	1970
Wiesław	Piękoś	1970
Zdzisława	Słomka	1970
Bogusław	Strobel	1970
Elżbieta	Sukniewicz	1970
Joanna	Bocheńska – Pytel	1971
Maria	Dworakowska	1971
Anna	Grochowalska	1971
Elżbieta	Kołodziej	1971
Anna	Krzeczek – Owerkowicz	1971
Krystyna	Makowska	1971
Agnieszka	Orkisz	1971
Maciej	Poliszewski	1971
Irena	Pryma	1971
Maria	Rzepecka – Gadomska	1971
Stanisław	Syrewicz	1971
Janina	Zychowicz	1971
Anna	Aktaboska	1972
Teresa	Brzozowska	1972
Zuzanna	Dzierzanowska	1972

Danuta	Dzięgielewska	1972
Barbara	Gumińska – Rosiecka	1972
Marta	Kmiecik	1972
Magdalena	Komiażyk	1972
Krystyna	Kurzeja	1972
Donata	Madejska	1972
Ella	Susmanek	1972
Irena	Szymczak	1972
Janusz	Tylman	1972
Zbigniew	Cieśliński	1973
Elżbieta	Guzek	1973
Mikołaj	Hertel	1973
Iwona	Hrouda	1973
Jerzy	Maciejewski	1973
Andrzej	Ratusiński	1973
Lidia	Strońska	1973
Maria	Suleżycka – Kapera	1973
Bożena	Surowiak	1973
Elżbieta	Tarnawska	1973
Norbert	Czyński	1974
Włodzimierz	Jasionowski	1974
Anita	Kostecka	1974
Aleksandra	Kowalak	1974
Alicja	Paleta	1974
Paweł	Rozbicki	1974
Jan	Zakrzewski	1974
Elżbieta	Karaś	1975
Grzegorz	Kielbiński	1975
Małgorzata	Kuraś	1975
Elżbieta	Mazur	1975
Julia	Michalik – Wąsowicz	1975
Janusz	Olejniczak	1975
Anna	Stańczyk	1975
Elżbieta	Ziomek	1975
Jesus Maria	Figueroa Santacruz	1976
Anna	Jastrzębska	1976
Joanna	Kurpiowska	1976
Teresa	Lewandowska	1976
Maria	Melis	1976
Maria	Poradowska	1976
Barbara	Szczepańska	1976
Joanna	Trzeciak	1976
Wojciech	Borkowski	1977
Teresita	Botelho	1977
Elżbieta	Gutkowska	1977
Elżbieta	Janssen	1977
Wojciech	Kołodziejczak	1977
Ewa	Marciszek – Niekraszewicz	1977

Aldona	Michera – Kołosowska	1977
Paweł	Skrzypek	1977
Krzysztof	Słowiński	1977
Zbigniew	Sobieszczański	1977
Mirosław	Stanielun	1977
Maria	Stojek	1977
Larysa	Szlenk	1977
Marek	Chwastek	1978
Joanna Janina	Drath	1978
Mirosław	Górski	1978
Krzysztof	Grabowski	1978
Andrzej	Guz	1978
Katarzyna	Jankowska	1978
Janina	Marek	1978
Maria	Palmowska	1978
Aleksandra	Sawicka	1978
Włodzimierz	Skonieczny	1978
Krzysztof	Żyła	1978
Małgorzata	Bator – Bajer	1979
Andrzej	Bereżyński	1979
Bogumiła	Broniszewska – Węgrzyn	1979
Maria	Dawidziuk	1979
Renata	Dawidziuk	1979
Krystyna	Głowacka	1979
Leszek	Kot	1979
Sheila Anne	Lowery	1979
Małgorzata	Łętek	1979
Jolanta	Matacz	1979
Olga	Miler	1979
Anna	Morawska	1979
Irena	Noskowska	1979
Wiesława	Poczesna	1979
Ewa	Rzeźniczek – Popińska	1979
Maria	Skurjat	1979
Anna	Starkowska	1979
Tatiana	Szawłowska	1979
Anna	Tomasik	1979
Ewa	Uzdowska	1979
Marta	Karbownicka	1980
Grażyna	Karwowska – Pope	1980
Ewa	Kwiecień	1980
Marek	Mizera	1980
Maria	Piórczyńska	1980
Paweł	Pohorecki	1980
Małgorzata	Rawska	1980
Jolanta	Jędrzejczyk	1981
Romuald	Matecki	1981
Elżbieta	Neumann – Marianowska	1981

Beata	Nowicka	1981
Jolanta	Sienkiewicz – Sobieraj	1981
Monika	Tunia – Mizera	1981
Jadwiga	Wiśniewska	1981
Marek	Bieńkuński	1982
Maksymilian	Bylicki	1982
Andrzej	Czemiel	1982
Joanna	Hajn – Romanowicz	1982
Andrzej	Major	1982
Maciej	Piotrowski	1982
Karol	Radziwonowicz	1982
Jolanta	Zięba	1982
Maciej	Baranowski	1983
Mirosława	Brzezińska	1983
Julia	Diaz Yanes	1983
Piotr	Dylewski	1983
Janusz	Grobelny	1983
Elżbieta	Jarszewska – Kordykiewicz	1983
Paweł	Kamiński	1983
Ewa	Kucharska – Kamińska	1983
Keiri	Nakano	1983
Zbigniew	Nasarzewski	1983
Jadwiga	Nikiel	1983
Piotr	Paszkievicz	1983
Marzenka	Pawłowska – Bieńkuńska	1983
Wojciech	Szewczyk	1983
Joanna	Wieczorek	1983
Anna	Borczyńska	1984
Kazimierz	Brzozowski	1984
Lech	Dzierżanowski	1984
Tomasz	Herbut	1984
Jolanta	Konopnicka	1984
Włodzimierz	Pawlik	1984
Eri	Sato	1984
Witold	Wołoszyński	1984
Tytus	Borowiak	1985
Marek	Ciesielski	1985
Mariusz	Danilewski	1985
Małgorzata	Góra	1985
Katarzyna	Grześkowiak	1985
Aleksandra	Kowalik – Burdzy	1985
Joanna	Majksner – Pińska	1985
Beata	Miczka	1985
Maciej	Sawośko	1985
Ireneusz	Tondera	1985
Krzysztof	Cieślak	1986
Asako	Fukui	1986
Monika	Goch	1986

Christian	Grzenkowicz	1986
Ewa	Hołubowska	1986
Marek	Jurkiewicz	1986
Małgorzata	Kluźniak	1986
Piotr	Komorowski	1986
Norbert	Pączek	1986
Ewa	Piątkowska	1986
Keiko	Tsuruno	1986
Edward	Wolanin	1986
Joanna	Bernagiewicz	1987
Mariusz	Dubrawski	1987
Regina	Goraus	1987
Alina	Hayn	1987
Jarosław	Kapuściński	1987
Romana	Kiciak – Orłowska	1987
Szymon	Kowalczyk	1987
Mieczysław	Lis	1987
Krzysztof	Rynkiewicz	1987
Tatiana	Widera – Sanjines	1987
Lucjan	Benisz	1988
Joanna	Brzezińska	1988
Jarosław	Bujalski	1988
Marek	Chabiera	1988
Hanna	Cyba	1988
Marzena	Furmaniuk	1988
Małgorzata	Krzemińska	1988
Teresa	Maciaszek	1988
Małgorzata	Olkis	1988
Jolanta	Pszczółkowska – Pawlik	1988
Ramiro	Sanjines – Unzueta	1988
Grzegorz	Siedlaczek	1988
Jarosław	Siwiński	1988
Robert	Skiera	1988
Iwona	Waga	1988
Marzena	Wdowiak – Jasińska	1988
Adam	Węgrzynek	1988
Eugeniusz	Chudak – Morzuchowski	1989
Beata	Dziurla	1989
Iwona	Głowacka	1989
Ewa	Guz	1989
Jerzy	Kowalski	1989
Ewa	Kupiec – Bauer	1989
Anna	Misior	1989
Elżbieta	Nawrocka	1989
Michał	Salamon	1989
Ewa	Sulikowska	1989
Joanna	Świtlik	1989
Barbara	Węgrzynek	1989

Maciej	Zagórski	1989
Marek	Karwański	1990
Aldona	Lepak – Mizera	1990
Anna	Marchwińska	1990
Beata	Pośpiech	1990
Joanna	Sobkowska	1990
Magdalena	Strońska	1990
Agnieszka	Szulc	1990
Katarzyna	Szymańska	1990
Tomasz	Włodarski	1990
Aleksandra	Blachura	1991
Anna	Ciborowska	1991
Sławomir	Dobrzański	1991
Ewa	Drygieniec	1991
Agnieszka	Gryźlak	1991
Magdalena	Grzelak	1991
Róża	Kostrzewska	1991
Małgorzata	Krystoń	1991
Dorota	Rychlicka – Okoń	1991
Beata	Szałwińska	1991
Miho	Takaoka	1991
Katarzyna	Waloch	1991
Jarosław	Wróblewski	1991
Artur	Cieślak	1992
Mariusz	Ciolko	1992
Eduardo	Gross	1992
Katarzyna	Józefowicz	1992
Iwona	Kamińska	1992
Tomasz	Kaznowski	1992
Anna	Kornacka	1992
Ewa	Kosowska	1992
Kumie	Kumagai	1992
Alina	Ponulak	1992
Łukasz	Sawicki	1992
Agata	Sitarz – Malińska	1992
Ewa	Skardowska	1992
Paweł	Uss	1992
Piotr	Grzeszyk	1993
Maciej	Grzybowski	1993
Romuald	Kaliszewski	1993
Katarzyna	Karkowska	1993
Violetta	Kolpak	1993
Beata	Kruglikowska	1993
Elżbieta	Mackoś	1993
Ana	Milošević	1993
Ewa	Pelwecka	1993
Beata	Popis	1993
Andrzej	Sulek	1993

Grzegorz	Tokarski	1993
Yumi	Toyama	1993
Anna Maria	Jopek	1994
Douglas	Keegan	1994
Agnieszka	Kopacka	1994
Beata	Machnicka	1994
Iwona	Mironiuk	1994
Magdalena	Prejsnar	1994
Piotr	Rachoń	1994
Urszula	Sikora – Gadzała	1994
Filip	Wojciechowski	1994
Anna	Błażejczyk	1995
Alison	Cullen	1995
Anna	Czerwińska	1995
Grzegorz	Gorczyca	1995
Atsuko	Kajiyama	1995
Ewa	Kutczyńska	1995
Urszula	Ledwoń	1995
Anna	Liszewska	1995
Michał	Matuszewski	1995
Magdalena	Mojsak – Wolanin	1995
Rafał	Nicze	1995
Marta	Żak	1995
Wojciech	Antosik	1996
Dagmara	Dudzińska	1996
Agnieszka	Ert – Eberdt	1996
Marcin	Gorayski	1996
Franciszek	Jasionowski	1996
Agnieszka	Krupop	1996
Anton	Lichomanow	1996
Agnieszka	Lis	1996
Marcin	Łukaszewski	1996
Joanna	Maklakiewicz	1996
Marianna	Piwnowa	1996
Magdalena	Szynkarska	1996
Joanna	Wójcik	1996
Anna	Gozdan	1997
Maria	Hrechorowicz	1997
Jarosław	Janikowski	1997
Tomasz	Januchta	1997
Agata	Jóźwik	1997
Anna	Lewicka	1997
Renata	Majewska	1997
Ewa	Ossowska	1997
Monika	Polaczek	1997
Dariusz	Stokowiec	1997
Agnieszka	Tomaszewska	1997
Maciej	Tomaszewski	1997

Sin - Won	Yoon	1997
Inga	Zdzieniecka	1997
Szymon	Błaszyński	1998
Jan Krzysztof	Broja	1998
Wojciech	Dzilne	1998
Jacek	Gęsicki	1998
Marzena	Górnicka	1998
Agnieszka	Korbecka	1998
Agnieszka	Kozło	1998
Inga	Kozłowska	1998
Joanna	Ławrynowicz	1998
Rafał	Odrobina	1998
Inga	Rimkeviciute	1998
Sumika	Sakamoto	1998
Agnieszka	Siewiec	1998
Michał	Sobkowiak	1998
Marta	Sowińska	1998
Joanna	Wasiluk	1998
Barbara	Benisz	1999
Katarzyna	Glensk	1999
Wojciech	Majewski	1999
Robert	Morawski	1999
Krzysztof	Prokurat	1999
Adam	Sychowski	1999
Eliza	Wasiak	1999
Magdalena	Adamek	2000
Bartosz	Bednarczyk	2000
Dariusz	Hoffmann	2000
Wojciech	Jasiński	2000
Paweł	Mazurkiewicz	2000
Ewa	Milewska	2000
Joanna	Opalińska	2000
Lucyna	Palzewicz	2000
Bartłomiej	Rybak	2000
Katarzyna	Sokołowska	2000
Ani	Theodhosi	2000
Milena	Urban	2000
Sylwia	Zaręba	2000
Małgorzata	Zielińska	2000
Katarzyna	Drogosz	2001
Małgorzata	Hauschild	2001
Yoko	Igarashi	2001
Piotr	Kędzierski	2001
Grzegorz	Mackiewicz	2001
Błażej	Strug	2001
Krzysztof	Szyrszeń	2001
Aneta	Świder	2001
Joanna	Wielec	2001

Anna	Wolanin	2001
Barbara	Dębowska	2002
Mariusz	Dropek	2002
Maria	Gabryś	2002
Rafał	Gorączkowski	2002
Renata	Korwin – Kossakowska	2002
Dariusz	Letkiewicz	2002
Magdalena	Olszewska	2002
Marcela Alejandra	Rodriguez Hidalgo	2002
Yasuko	Saito	2002
Małgorzata	Samulak	2002
Emilia	Sitarz	2002
Kacper	Szuliński	2002
Agnieszka	Wal	2002
Tomasz	Walski	2002
Bartłomiej	Wąsik	2002
Kwong Ki	Yang	2002
Bartłomiej	Zajkowski	2002
Michał	Zawadzki	2002
Jarosław	Bednarski	2003
Magdalena	Brzozowska	2003
Elżbieta	Budnik	2003
Barbara	Dacko	2003
Agnieszka	Kaczmarek	2003
Jakub	Lubowicz	2003
Agnieszka	Łuczak	2003
Elżbieta	Rakoczy	2003
Paweł	Siwczak	2003
Joanna	Stanek	2003
Halina	Staszak	2003
Marcin	Stefaniuk	2003
Krzysztof	Stypulkowski	2003
Agnieszka	Szczepaniak	2003
Dominik	Wilczewski	2003
Hiroko	Yazaki	2003
Dagny	Baczyńska	2004
Anna	Baran	2004
Bartosz	Barasiński	2004
Anna	Brzeska	2004
Hee Jung	Choi	2004
Alicja	Czolpińska	2004
Maralgua	Darjaa	2004
Shin Ok	Doh	2004
Tadeusz	Domanowski	2004
Anna	Forma	2004
Sung A	Jang	2004
Su Nam	Kim	2004
Cezary	Kwapisz	2004

So Yeon	Lim	2004
Marcin	Malewski	2004
Kaori	Oda	2004
Eun Sil	Park	2004
Agnieszka	Przemyk	2004
Kyung Jin	Seol	2004
Aiko	Tachi	2004
Iwona	Tomaszewska	2004
Wojciech	Wiśniewski	2004
Sinae	Yun	2004
Anna Maria	Zawór	2004
Bolor	Ayush	2005
Ariunaa	Baatarjav	2005
Justyna	Gabzdyl	2005
Yuriko	Ito	2005
Karolina Laura	Jelińska – Michońska	2005
Namiko	Kanamaru	2005
Yun Hee	Kim	2005
Katarzyna	Kowalik	2005
Aleksander	Krukowski	2005
Jędrzej	Lisiecki	2005
Karolina	Marchlewska	2005
Michał	Markuszewski	2005
Jacek	Nazarczuk	2005
Paweł	Pawlik	2005
Agnieszka	Rudzka	2005
Hubert	Rutkowski	2005
Justyna	Stećko	2005
Aleksandra	Szczęsnowicz	2005
Jakub	Tchorzewski	2005
Iga	Zakrzewska	2005
Agnieszka	Zick	2005
So Young	An	2006
Daniel	Brylewski	2006
Artur	Hes	2006
Eun Jin	Hwang	2006
Artur	Janda	2006
Jin Woo	Kim	2006
Ji Hye	Lee	2006
Man	Li	2006
Lech	Napierała	2006
Miku	Omine	2006
Eva Andrea	Pilat	2006
Mariusz	Rutkowski	2006
Radosław	Sobczak	2006
Dominik	Zablocki	2006
Agnieszka	Bąk	2007
Joanna	Bębenkowska	2007

Barbara	Chwastowska – Miłaszewicz	2007
Aleksandra	Erdman	2007
Paweł	Filek	2007
Marcin	Guz	2007
Agata	Kicińska	2007
Shin Ae	Kim	2007
Yi Kyung	Kim	2007
Michał	Kornacki	2007
Jung Youb	Lee	2007
Seon Hye	Lee	2007
Anna	Martyniuk – Tofiluk	2007
Tomasz	Pawłowski	2007
Michał	Pietrzak	2007
Irena	Podobas	2007
Monika	Quinn	2007
Julia	Singalewicz	2007
Konrad	Skolarski	2007
Oksana	Svekla	2007
Małgorzata	Szymańska	2007
Soo Young	Yoon	2007
Maciej	Chwała	2008
Ji Kyo	Jung	2008
Piotr	Kopczyński	2008
Magdalena	Kotowska	2008
Michał	Kozłowski	2008
Eugenia	Kwon	2008
Katarzyna	Łabuś	2008
Ujkani	Olsi	2008
Grzegorz	Pawlaszek	2008
Maciej	Piszek	2008
Kyeong Yeon	Seo	2008
Paweł	Sommer	2008
Su Yeon	Son	2008
Wojciech	Świętoński	2008
Jakub	Waszkiewicz	2008
Takashi	Yamamoto	2008
Ewa	Bartnik	2009
Mateusz	Bąkowski	2009
Agnieszka	Dragon	2009
Lech	Furdyna	2009
Anna	Graczykowska	2009
Yuka	Hattori	2009
Chihiro	Ishii	2009
Anna	Krzywicka	2009
Gabriela	Machowska	2009
Emilia	Markowska	2009
Kalina	Marszałek	2009
Karolina	Nadolska	2009

Piotr	Podemski	2009
Marcin	Rudziński	2009
Łukasz	Saniewski	2009
Marika	Suzuki	2009
Kamila	Szproch	2009
Yu Bin	Lee	2010
Aleksandra	Soboń	2010

Spis literatury

- K. Dziduszko – *Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Warszawie 1945 – 1960*, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1960
- *150 lat Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Warszawie* – praca zbiorowa pod redakcją Stefana Sledzińskiego, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1960
- *Działalność Uczelni w roku 1960/61* – opr. Karol Dziduszko, Warszawa 1961
- *Działalność Uczelni w roku 1962/63* – opr. Karol Dziduszko, Warszawa 1963
- *Działalność Uczelni w roku 1964/65*, Warszawa 1965
- *Działalność Uczelni w roku 1965/66 i 1966/67* – opr. Jadwiga Zabłocka, Warszawa 1968
- *Działalność Uczelni w roku 1967/68* – opr. Zofia Wawrzyńska, Warszawa 1969
- Jan Ekier – *Wstęp do wydania narodowego dzieł Fryderyka Chopina*, Towarzystwo im. Fryderyka Chopina, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1974
- *Nestorzy polskiej pianistyki* – red. Maria Szraiber, Warszawa 2002 i 2004
- Zeszyty naukowe nr 20: Materiały z Sesji Naukowej w 175 – lecie Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie, Warszawa 1986
- Zeszyty naukowe nr 60: Materiały z sesji naukowo – dydaktycznej „O pracy pianisty”, Warszawa 2004
- Protokoły posiedzeń Katedr Fortepianu (wybrane)
- Materiały dostępne w Archiwum UMFC

Posłowie od autorki

Podsumowując niniejszą pracę pragnę nadmienić, że powierzone mi zadanie okazało się bardzo trudne. Początkowo przystąpiłam do działania z wielkim entuzjazmem i ciekawością odkrywcy – wszak poznawanie historii swojego środowiska jest zawsze sporą przygodą, okazją do zrozumienia pewnych zjawisk, przyczyn i skutków, powiązania pewnych faktów w całość. Szybko jednak mój zapal przygasł, gdy okazało się, jak skromne są dostępne materiały, dotyczące najnowszej skądinąd historii Katedry Fortepianu i Uczelni w ogóle. Najbardziej znaczące, obszernie publikacje, wydane z okazji 150 – lecia Szkoły, nie są wolne od naleciałości ideologicznej propagandy PRL – u, co zmusza współczesnego czytelnika do odróżnienia „ziarna od plew” i rozeznania, w którym momencie kończą się fakty, a zaczyna socjalistyczny panegiryk na cześć Państwa Ludowego. Wydawane rokrocznie w latach 50. i 60. sprawozdania z działalności Uczelni, bardzo szczegółowo dokumentujące osiągnięcia poszczególnych wydziałów, urywają się nagle, pozostawiając kilkudziesięcioletnią, trudną do wypełnienia lukę. Podobnie protokoły z posiedzeń Katedry Fortepianu – częściowo tylko zachowane, zagubione podczas remontów, zmian wyposażenia Uczelni, rozlicznych zawirowań, których w omawianych dziesięcioleciach było niemało, niemniej stanowiące bezcenne źródło mojej wiedzy o czasach, których jako rówieśnica „Solidarności” nie mogę pamiętać. Stąd właśnie potrzeba usprawiedliwienia takiego, a nie innego kształtu mojej pracy, która z pewnością tylko dotyczy pewnych zagadnień, a niektóre – zawsze nieświadomie – pomija w ogóle. Wierzę jednak, że mimo nieuniknionych braków, udało mi się przybliżyć nieco zarys dziejów Katedry Fortepianu Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina.

W tym miejscu pragnę serdecznie podziękować Profesorom Katedry Fortepianu - Pani Profesor Alicji Palecie – Bugaj, Pani Profesor Marii Szraiber, Panu Profesorowi Kazimierzowi Gierżodowi, a także Pani Marii Lefeld – Sosnowskiej, Pani Jolancie Pawłowskiej – Kierownikowi Działu Nauczania UMFC i Pani Jolancie Żochowskiej, Archiwistce UMFC, za nieocenioną pomoc.

Warszawa, 1 IV 2010 r.